

**Protokół z posiedzenia Rady Naukowej
Instytutu Badań Literackich PAN
z dnia 25 kwietnia 2017 r.**

Posiedzenie otworzyła i prowadziła Przewodnicząca Rady Naukowej IBL PAN, prof. dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz.

Swoją nieobecność usprawiedliwili prof. dr hab. Grzegorz Gazda, prof. dr hab. Wojciech Tomasik, prof. dr hab. Michał Głowiński, dr hab. Jerzy Kandziora, prof. dr hab. Włodzimierz Bolecki. Spóźnienie zgłosiły prof. dr hab. Małgorzata Czermińska i dr hab. Joanna Partyka.

Na początku Przewodnicząca pogratulowała otrzymania nominacji profesorskiej prof. dra hab. Mieczysławowi Mejorowi oraz habilitacji dr hab. Agacie Roćko.

Porządek obrad :

- 1. Informacja Dyrekcji o projektach przekształcenia Polskiej Akademii Nauk w uniwersytet badawczy**
- 2. Informacja Dyrekcji o projekcie interdyscyplinarnych studiów doktoranckich**
- 3. Uchwała Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia doktoranckie w IBL PAN na rok akademicki 2017/2018**
- 4. Sprawa wniosku dr Konrada Ludwickiego o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w Instytucie Badań Literackich**
- 5. Otwarcie przewodu doktorskiego mgr. Karola Suszczyńskiego**
- 6. Nadanie stopnia doktora nauk humanistycznych mgr Dorocie Staszewskiej**
- 7. Sprawy różne**

Ad. 1

Informacja Dyrekcji o projektach przekształcenia Polskiej Akademii Nauk w uniwersytet badawczy

Na początku swojego wystąpienia prof. dr hab. Mikołaj Sokołowski potwierdził chęć zorganizowania otwartego posiedzenia Rady Naukowej IBL PAN, w którym uczestniczyliby wszyscy pracownicy naukowcy Instytutu, a które poświęcone byłoby kwestiom merytorycznym prowadzenia badań w IBL.

Następnie prof. Sokołowski poinformował zebranych, że w piątek 21 kwietnia 2017 r. minął termin składania wniosków do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o przyznanie kategorii naukowej, decyzją Ministra przedłużony o kilka tygodni ze względu na wadliwość formularza internetowego. Dyrektor krótko przedstawił zebranym trudności, z którymi mierzyli się pracownicy wprowadzający dane do ankiety parametryzacyjnej oraz wspomniał o liście skierowanym do Ośrodka Przetwarzania Informacji i do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w związku z tymi trudnościami. Prof. Sokołowski zaznaczył, że ankieta nie spełniała kryteriów przewidzianych w rozporządzeniu parametryzacyjnym i złożył podziękowania wszystkim osobom pracującym przy jej wypełnianiu, podkreślając ogrom wykonanej przez nie pracy. Dyrektor IBL PAN poinformował też członków Rady o rozmowie z wiceministrem, prof. Łukaszem Szumowskim, który poprosił Instytut o ekspertyzę dotyczącą stanu zaawansowania technologicznego i merytorycznego formularza parametryzacyjnego, oraz o rozmowie z dyrektorem Biblioteki Narodowej, dr. Tomaszem Makowskim, który podzielił wszystkie zastrzeżenia do ankiety. Stwierdził także, iż, jego zdaniem, warto spróbować przekonać Ministerstwo, że prace nad ankietami i gromadzenie takich danych powinny być przygotowywane przez dokumentalistów, np. z Biblioteki Narodowej. Miałyby to też tę korzyść, że Biblioteka Narodowa jest częścią światowej sieci bibliotek narodowych, dzięki czemu informacje o pracach członków IBL PAN byłyby dostępne także poza granicami kraju. Prof.

Sokołowski wspomniał, że Instytut wykazał w tej parametryzacji ponad tysiąc publikacji, czyli o około 600 więcej, niż można było.

W kwestii stworzenia Uniwersytetu Polskiej Akademii Nauk prof. Sokołowski wspomniał, że choć Rada Dyrektorów nie otrzymała żadnego konkretnego projektu do zaopiniowania, prowadzone były w tym gremium na ten temat rozmowy, które zawsze kończyły się konkluzją negatywną – Rada Dyrektorów nigdy nie zgadzała się z tym projektem. Popierała natomiast dążenia Prezesa PAN do pozyskania dotacji dydaktycznej na studia doktoranckie prowadzone w ramach Instytutów. Poinformował też zebranych, że 22 marca 2017 r. miało miejsce spotkanie Prezesa Polskiej Akademii Nauk, prof. dra hab. Jerzego Duszyńskiego, z dyrektorami wszystkich Instytutów PAN-owskich, podczas którego prof. Duszyński, prof. dr hab. Paweł Rowiński oraz prof. dr hab. Andrzej Rychard będący członkiem Komisji przygotowującej projekt UPAN zabierali głos. Następnie Dyrektor IBL PAN przedstawił wnioski, jakie płynęły z tego spotkania: po pierwsze, projekt zakłada głębokie przekształcenie Instytutów PAN-owskich w uniwersytet, nie zaś powołanie odrębnego ciała w strukturach PAN; po drugie, PAN nie może liczyć na ustawę specjalną, uwzględniającą odmiennność Polskiej Akademii Nauk i powoływanego w jej ramach uniwersytetu od pozostałych uniwersytetów. Prof. Sokołowski podkreślił, że takie postępowanie grozi utratą autonomii i odmienności PAN od innych instytucji naukowych. Poinformował także zebranych, że przed wspomnianym spotkaniem z Prezesem PAN odbyło się posiedzenie Rady Dyrektorów, która nie przedstawiła żadnego wspólnego stanowiska; zdania są tam podzielone, ale większość członków Rady Dyrektorów jest przeciwna powoływaniu UPAN. Dyrektor IBL PAN zachęcił członków Rady Naukowej z wywiadem z prof. Rowińskim. Po spotkaniu z Prezesem PAN doszło do konsultacji między Dyrektorami, 13 kwietnia 2017 r. miało miejsce spotkanie dyrektorów Wydziału I PAN, podczas którego dyrektorzy zapoznali się z dokumentem wewnętrznym dotyczącym UPAN. Prof. Sokołowski zaznaczył, że jego stanowisko wobec tego projektu zmieniło się z umiarkowanie pozytywnego wobec koncepcji stworzenia uniwersytetu

w ramach struktur PAN, na negatywne wobec koncepcji głębokiego przekształcenia Instytutu. Podkreślił, że takie przekształcenie spowoduje konflikt z już istniejącymi uniwersytetami i zniszczy dotychczas wypracowane dobre relacje, a także uniemożliwi kontynuowanie wielu podjętych fundamentalnych prac, jak na przykład opracowywanie „Polskiej Bibliografii Literackiej”. Zadeklarował chęć walki w obronie autonomii Instytutów PAN. Dyrektor IBL PAN wspomniał o tym, że projekt ten budzi zastrzeżenia nie tylko większości dyrektorów, lecz także członków Korporacji, ponieważ istnienie Korporacji w obecnym kształcie przy Uniwersytecie stoi pod znakiem zapytania. Poinformował także zebranych, iż decyzją prof. dra hab. Stanisława Filipowicza Zgromadzenie Ogólne Wydziału I zebrało się ekstraordynaryjnie przed wakacjami, by przedyskutować projekt UPAN przed Zgromadzeniem Ogólnym Akademii. Prof. Sokołowski zwrócił także uwagę na to, że powstanie UPAN zmniejsza szansę na przetrwanie uniwersytetów lokalnych, które są regionalnymi centrami kultury. Dyrektor IBL wspomniał także o dwóch uchwałach Rady Naukowej Instytutu Slawistyki PAN, zwracających uwagę na te aspekty projektu UPAN, które budzą niepokój jej członków. Poinformował także członków Rady Naukowej IBL PAN o przygotowanym przez Prezydium Rady tekście uchwały wyrażającej stanowisko Rady Naukowej wobec projektu i sposobu jego przeprowadzania oraz zaapelował o podjęcie podczas obrad decyzji i zabranie przez Radę Naukową IBL PAN głosu w dyskusji o przyszłości Instytutów.

Przewodnicząca Rady przed otwarciem dyskusji podziękowała prof. dr hab. Teresie Dobrzyńskiej i drowi hab. Krzysztofowi Mrowcewiczowi za pomoc przy przygotowaniu tekstu uchwały i przedstawiła propozycję uchwały przygotowaną przez Prezydium Rady Naukowej IBL PAN (tekst w załączeniu). Następnie Przewodnicząca otworzyła dyskusję.

Dr hab. Jacek Wójcicki poinformował zebranych, że 24 kwietnia 2017 r., podczas drugiego spotkania kierowników i administracji studiów doktoranckich PAN, temat UPAN-u zdominował pierwszą część

posiedzenia. Prof. Rowiński wypowiadał się na ten temat, wskazując jako wzór Uniwersytet Londyński – konglomerat uczelni o własnej osobowości prawnej. Nie wiadomo, co będzie zawierać ustawa 2.0, ale ma ona być zbiorem różnych ustaw na różne tematy, nie wiadomo także, czy Uniwersytet PAN-owski ma być tworzony w oparciu o ustawę 2.0 czy o ustawę o Polskiej Akademii Nauk. Prof. Rowiński wspomniał tylko, że w skład Uniwersytetu miałyby wchodzić tylko Instytuty z kategoriami A i A+, pozostałe miałyby jakiś czas na dostosowanie się do tego poziomu. Wspomniana była także potrzeba stworzenia wspólnej infrastruktury. Dr hab. Wójcicki zaznaczył, że podczas spotkania 24 kwietnia nie padło wiele konkretnych informacji, tylko kilka szczegółów, o których chciał wspomnieć, by uzupełnić informacje.

Dr hab. Ewa Głębicka zauważyła, że skoro wydaje się, iż wszystko zmierza ku likwidacji Instytutów, warto osobom o tym decydującym przypomnieć, po co Instytuty zostały powołane. Miały one być platformą do prowadzenia dużych, zbiorowych prac badawczych, wymagających wielu lat systematycznego działania – takich jak „Polska Bibliografia Literacka”, *Słownik polszczyzny XIV wieku*, słowniki pisarzy, bibliografie, ogromne edycje itd. Te prace były dotąd, mimo różnych warunków politycznych, prowadzone. Zadała także pytanie, czy osoby decydujące o zmianie Instytutów w Uniwersytet zdają sobie sprawę z tego, że w ten sposób uniemożliwią powstawanie tego rodzaju badań, kluczowych dla humanistyki.

Prof. dr hab. Ryszard Nycz zauważył, że tak naprawdę nie wiadomo, kto i jakie ma plany w związku z Uniwersytetem PAN, wszystkie informacje to tylko pogłoski. Wyraził także zdumienie, że władze ministerialne są opoką przed władzami Akademii. Prof. Nycz zaznaczył, że sama uchwała przygotowana przez Prezydium Rady Naukowej jest owocem dużej pracy, zasugerował jednak, żeby skrócić ją do kilku zdań wskazujących, że w projektach związanych z UPAN-em niezrozumiałe są

koncepcja, cele, finansowanie, koszty i funkcja oraz wyrazić poparcie dla uchwały przygotowanej przez Instytut Slawistyki. Wyraził też obawę, że wchodzenie w merytoryczne szczegóły jest bezcelowe, gdyż wszystko wskazuje na to, że do władz Akademii one nie trafiają. Zaapelował, by nasz Instytut dołączył do grupy protestujących.

Prof. Grześkowiak-Krwawicz w nawiązaniu do tej wypowiedzi zaznaczyła, że jej zdaniem Rada Naukowa IBL PAN powinna nie tylko poprzeć Instytut Slawistyki, lecz także wypowiedzieć się własnym głosem.

Dr hab. Krzysztof Mrowcewicz zauważył, że Rada Naukowa nie powinna dyskutować o szczegółach uchwały, tylko ją poprzeć i dołączyć do protestu, gdyż to jest czas, żeby zabrać głos i nie pozwolić rozbić Instytutu. Zaproponował, żeby Rada przyjęła uchwałę i upoważniła Prezydium do wprowadzenia poprawek, gdyż tak naprawdę nie chodzi o szczegóły, tylko o zaznaczenie sprzeciwu wobec samej koncepcji Uniwersytetu PAN oraz trybu jej wprowadzania w życie, który jest skandaliczny. Podkreślił, że Instytut nie może oddać uzyskanej podmiotowości, która i tak jest na różne sposoby ograniczana, na przykład przy wybieraniu dyrektorów.

Prof. dr hab. Anna Sobolewska dodała, że szykuje się też inna ustawa, która ogranicza autonomię uniwersytetów, więc jest to zamach na niezależność wszelkich jednostek badawczych. Wspomniała także, iż warto w uchwale podnieść fakt, że brakuje studentów, więc nie ma potrzeby ani sensu powoływać kolejnego uniwersytetu.

Dr hab. Tomasz Chachulski zauważył, że IBL PAN jest w pierwszej setce w europejskich rankingach instytucji naukowych, co wynika z konstrukcji PAN, i nie ma szansy na utrzymanie tego stanu, jeśli ustawa o Uniwersytecie PAN wejdzie w życie.

Prof. dr hab. Marek Zaleski poparł stanowisko prof. Nycza i Mrowcewicza, że należy się ograniczyć do lakonicznej informacji i za wzór podał uchwałę Rady Naukowej Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN:

Dyrekcja i Prezydium Rady Naukowej Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN popierają stanowisko Rady Naukowej Instytutu Slawistyki PAN wyrażone w liście protestacyjnym wobec trybu prowadzenia prac nad reformą Polskiej Akademii Nauk i wykluczenia z dyskusji Instytutów PAN. Sytuacja, w której Instytuty PAN dowiadują się o szczegółach planowanych ich dotyczących zmian ze środków masowego przekazu uważamy za nieakceptowalną. Apelujemy o powrót do otwartej debaty o wspólnych sprawach. Wyniki tej debaty uwzględniającej pozycje i aspiracje Instytutów PAN będą mogły być przedstawione Władzom i opinii publicznej.

Prof. dr hab. Teresa Kostkiewiczowa zaznaczyła, że niezależnie od tego, jak będzie brzmiał ostatecznie tekst uchwały, warto wprowadzić do niego podniesiony przez prof. Nycza problem – niezrozumienie celu, jakiemu służyć mają proponowane zmiany.

Prof. Sokołowski odpowiedział, iż celem jest stworzenie Uniwersytetu, który znajdzie się wysoko w rankingach europejskich – z tym, że twórcy nie biorą pod uwagę, że nie ewaluuje się wstecz.

Prof. dr hab. Jacek Leociak poinformował zebranych, że Prezydium Komitetu Nauki o Literaturze przygotowywało uchwałę przeciw reformie edukacyjnej i była to podobna sytuacja. Prezydium Rady Naukowej przygotowało precyzyjną i rozsądną argumentację, ale nie ma szansy w ten sposób trafić do osób decydujących o UPAN-ie, w związku z czym popiera prof. Nycza, żeby skrócić tekst uchwały, w jednym zdaniu wskazać wszystkie zagrożenia i przyłączyć się do protestu.

Prof. dr hab. Teresa Dobrzyńska-Janusz zauważyła, że samo przyłączenie się do protestu to za mało i zaproponowała, żeby zarówno zbiorowo poprzeć protest Instytutu Slawistyki, ale też – ewentualnie w

osobnej uchwale – wypowiedzieć się w swoim imieniu i wyliczyć swoje argumenty. Wspomniała także, że wywiad prof. Rowińskiego pełen jest sprzecznych pomysłów oraz podkreśliła, że uniwersytety, które są świetnie przygotowane merytorycznie i organizacyjnie, mają mimo to bardzo mały nabór studentów na polonistykę.

Prof. Grześkowiak-Krwawicz oświadczyła, że lepiej byłoby, gdyby była to jedna uchwała – jednocześnie wyrażająca stanowisko Instytutu oraz popierająca protest Instytutu Slawistyki, wyraziła także poparcie dla wniosku prof. Nycza, żeby skrócić tekst uchwały.

Prof. dr hab. Anna Nasiłowska-Rek podkreśliła, że sprzeciw powinien być wyrażony w taki sposób, żeby Instytut nie brał udziału w postępującym psuciu debaty publicznej.

Dr hab. Marcin Cieński zaproponował, żeby w tekście uchwały znalazły się trzy zdania. Pierwsze – podobne do przytoczonego przez prof. Zaleskiego protestu Instytutu Biochemii i Biofizyki, wyrażające stanowczy protest Rady Naukowej oraz Dyrekcji Instytutu Badań Literackich. Drugie – zawierające poparcie dla protestu Instytutu Slawistyki, a trzecie – zawierające informację, że pełne uzasadnienie będzie dostępne na stronie Instytutu. Wyraził także obawę, że zostanie zepsuty cały system nauki, dydaktyki, szkolnictwa wyższego, uprawiania nauki, kształcenia kadr na poziomie ponadlicealnym itd., po tym, jak została zepsuta lub przynajmniej bardzo mocno naruszona sfera edukacyjna, a teraz zagrożona jest także sfera wyższa. Dr hab. Cieński zauważył, że na szczęście projekty są na tyle niespójne, sprzeczne i naruszające autonomię szkolnictwa wyższego, że można te regulacje traktować jako ponure fantazmaty, tworzone przez część urzędników, którzy nie zdają sobie sprawy z ciężaru władzy uniwersyteckiej wymagającej wielkiej odpowiedzialności, a tej brak w sposobie formułowania projektu. Jest tylko dążenie do władzy, kontroli i odpodmiotowienia i upodrzednienia głosu

uczonych. Wyraził także nadzieję, że choć Ministerstwo wykonuje pewne ruchy pozorujące, będzie się liczyć z opinią wspólną uczonych.

Dr hab. Wójcicki wyraził zaniepokojenie, czy uchwała Rady Naukowej będzie miała moc prawną, jeśli nie zostanie powzięta w konkretnym kształcie, miejscu i czasie.

Dr hab. Mrowcewicz uspokoił, że Rada Naukowa może podjąć uchwałę i zostawić prace redakcyjne Prezydium, które jest emanacją Rady.

Prof. dr hab. Grażyna Borkowska podkreśliła, że pomysł reformy ma to samo źródło, co wszystkie dotychczasowe reformy, z tą różnicą, że władze Akademii się pogubiły i Instytuty są osamotnione w swoim proteście. Zaznaczyła też, iż źle się stało, że nie została opracowana ustawa o Akademii i trzy lata prac zaowocowały niewielkimi tylko zmianami. Wyraziła także opinię, że działanie Prezesa Akademii bez poparcia Instytutów i upoważnienia Korporacji jest rzeczą niebywałą, podobnie jak przedstawianie pomysłu reformy jako pomysłu Akademii, a fakt, że zwierzchnicy, którzy powinni cechować się mądrością, spokojem i dążeniem do wyższych celów, biorą w tym skandalu udział, stawia Instytuty w bardzo trudnej sytuacji. Prof. Borkowska poinformowała też, że w piątek uchwalono referaty wdrożeniowe i nowy tryb powoływania Centralnej Komisji.

Przewodnicząca Rady podziękowała wszystkim zabierającym głos i zaproponowała, żeby Rada Naukowa przyjęła uchwałę o poparciu stanowiska Instytutu Slawistyki zawartego w liście do Prezesa PAN oraz wyrażającą sprzeciw wobec sposobu prowadzenia prac nad projektem reformy przekształcającym PAN w Uniwersytet PAN i wobec kształtu proponowanych reform, a także – po przyjęciu uchwały – upoważniła Prezydium do zredagowania ostatecznej jej treści. Następnie Przewodnicząca poddała uchwałę pod głosowanie jawne.

W głosowaniu wzięło udział 32 członków Rady Naukowej.

Uchwała o poparciu stanowiska Instytutu Sławistyki zawartego w liście do Prezesa PAN oraz wyrażająca sprzeciw wobec sposobu prowadzenia prac nad projektem reformy PAN przekształcającym ją w Uniwersytet PAN i wobec kształtu proponowanych reform **została przyjęta jednogłośnie.**

Następnie Przewodnicząca zarządziła głosowanie jawne nad upoważnieniem Prezydium Rady Naukowej IBL PAN do zredagowania ostatecznego brzmienia uchwały.

W głosowaniu wzięło udział 32 członków Rady Naukowej.

Rada Naukowa jednogłośnie upoważniła Prezydium do zredagowania ostatecznego brzmienia podjętej uchwały o poparciu stanowiska Instytutu Sławistyki zawartego w liście do Prezesa PAN oraz wyrażającą sprzeciw wobec sposobu prowadzenia prac nad projektem reformy PAN przekształcającym ją w Uniwersytet PAN i wobec kształtu proponowanych reform.

Po głosowaniach Przewodnicząca zarządziła przerwę.

Ad. 2

Informacja Dyrekcji o projekcie interdyscyplinarnych studiów doktoranckich

Po przerwie Przewodnicząca Rady Naukowej IBL PAN wznowiła obrady.

Dr Dorota Siwicka poinformowała zebranych o złożeniu przez Dyrekcję IBL PAN wniosku w Konkursie na Interdyscyplinarne Programy Studiów Doktoranckich ogłoszonym przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Uzyskanie finansowania w tym konkursie umożliwi otwarcie nowego czteroletniego cyklu studiów doktoranckich (z dodatkowym rokiem na obrony prac doktorskich oraz dopełnienie wszystkich formalności) dla piętnastu doktorantów. Następnie Dr Siwicka przedstawiła szczegóły projektu opracowanego we współpracy Dyrekcji z drem hab. Jackiem

Wójcickim, dr hab. Janem Kordysem, nowym sekretarzem Studiów Doktoranckich IBL PAN mgr Marleną Sęczek oraz Działem Obsługi Badań Naukowych. Projekt zatytułowany jest „Dziedzictwo kulturowe w cyberprzestrzeni. Interdyscyplinarne studia doktoranckie w IBL PAN”. Jego podstawowe założenia to:

- zachowanie tradycji studiów doktoranckich IBL – niewielka grupa osób, nacisk na relacje mistrz – uczeń, na którą poświęcona jest duża liczba godzin,
- współpraca doktorantów z pracownikami Instytutu i udział doktorantów w działaniach Instytutu,
- studia literaturoznawcze z elementami interdyscyplinarności, a nawet transdyscyplinarności – współpraca z przedstawicielami innych dyscyplin humanistycznych oraz matematykami i informatykami (z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego oraz Politechniki Wrocławskiej),
- możliwość zapewnienia doktorantowi dwóch promotorów lub promotora i promotora pomocniczego (z innej dyscypliny humanistycznej lub matematyki albo informatyki).

Dr Siwicka podkreśliła, że założeniem koncepcji studiów jest rozwój humanistyki cyfrowej, a efektem ma być wykształcenie osób przygotowanych do prowadzenia własnych przedsięwzięć w przestrzeni cyfrowej i wspomagania rozwoju nauk humanistycznych w cyberprzestrzeni. Poinformowała także zebranych, że w ramach finansowania projektu mieszczą się środki na stypendia dla doktoratów, które wraz z środkami przeznaczonymi przez Instytut złożą się na kwotę 3000 zł netto miesięcznie. Suma ta ma zapewnić najlepszym doktorantom studiowanie bez konieczności podejmowania pracy zarobkowej, która stanowi przeszkodę w efektywnej pracy naukowej. Program studiów zakłada więcej zajęć obowiązkowych, co włączy w pracę nad studiami doktoranckimi większą liczbę pracowników Instytutu, i duży pakiet zajęć fakultatywnych, przede wszystkim związanych z cyfryzacją humanistyki. Dr Siwicka wspomniała także o tym, że w ramach studiów finansowane będą także konwersatoria w różnych językach oraz – o ile nie zostaną

obcięte fundusze założone w projekcie – lektoraty. Zaznaczyła też, że otwarcie nowego cyklu nie oznacza zamknięcia ani zmiany dotychczasowych studiów doktoranckich. Dr Siwicka poinformowała również zebranych o trudnościach formalnych, gdyż rozstrzygnięcie konkursu będzie prawdopodobnie w lipcu, a zgodnie z ustawą trzeba ogłosić otwarcie studiów doktoranckich do 30 kwietnia. W związku z tym zwróciła się do Rady Naukowej z prośbą o podjęcie uchwały o otwarciu nowego cyklu studiów doktoranckich w trybie warunkowym.

Następnie Przewodnicząca otworzyła dyskusję.

Prof. dr hab. Jacek Leociak chciał wiedzieć, czy sytuacja formalno-prawna doktorantów z planowanej ścieżki studiów będzie taka sama, jak doktorantów z obecnych studiów doktoranckich IBL PAN, ponieważ jest dość drastyczna różnica między nowym cyklem studiów, w ramach którego doktoranci mają otrzymywać wysokie stypendia, a starym, gdzie ich nie otrzymują.

Prof. dr hab. Marek Zaleski w odpowiedzi na ten głos przypomniał, że ustawa zakłada obowiązek stypendiowania 50% doktorantów na studiach stacjonarnych.

Prof. dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz podkreśliła, że jest to inny projekt i inaczej finansowany i wspomniana przez prof. Zaleskiego ustawa go nie dotyczy.

Prof. dr hab. Zbigniew Kloch chciał wiedzieć, czy trzeba już na etapie składania dokumentów tak ukształtować projekt od strony prawnej, żeby potem można go było powielać przy projektach innych studiów doktoranckich o charakterze interdyscyplinarnym, ponieważ studia o takim charakterze zmieniają punkt widzenia także na kulturę.

Dr Siwicka w odpowiedzi na powyższe głosy zaznaczyła, że ustawa nakazuje instytucjom prowadzącym studia doktoranckie wypłacać od nowego roku akademickiego połowie doktorantów stypendium o wysokości około 1500 zł na osobę. Powstaje problem, czy IBL też ma taki obowiązek, gdyż nie dostaje dotacji dydaktycznej lub dotacji projakościowej, z której takie stypendia są wypłacane przez uniwersytety. Stanowisko Instytutu, poparte ekspertyzami prawnymi, jest takie, że ta ustawa nas nie obowiązuje, stanowisko zaś Prezesa Akademii – że obowiązuje. Dr Siwicka podkreśliła, że nasi doktoranci otrzymują niewielkie stypendia z programu „Młody IBL”. W tej chwili jest to sześć osób, a wysokość stypendiów wynosi około 1000 zł. Wspomniała także, że od nowego roku będą oni dostawać stypendium w wysokości zakładanej przez ustawę. Jeśli chodzi o projektowane studia doktoranckie, to wysokie stypendia będą finansowane w połowie przez IBL a w połowie z pieniędzy konkursowych. Dr Siwicka przypomniała, że choć rzeczywiście dysproporcja między obydwoma ścieżkami będzie duża, to doktoranci przyjmowania w ramach nowego projektu będą mieli ograniczony czas i zostaną im postawione o wiele większe wymagania.

W odpowiedzi na głos prof. Klocha dr Siwicka oświadczyła, że choć projekt został rozpisany dla humanistyki cyfrowej, to nie oznacza, że doktoranci nie będą mogli pracować ze specjalistami z innych dziedzin. Wspomniała także, iż ważnym elementem projektu jest współpraca z prawnikami – dotycząca prawa w cyberprzestrzeni, i nie tylko. W założeniu doktoranci powinni posiadać głębszą wiedzę prawną i etyczną wrażliwość – umożliwiające odpowiedzialne poruszanie się w cyberprzestrzeni i jej współtworzenie.

Wobec braku innych głosów Przewodnicząca przeszła do punktu trzeciego.

Ad. 3

Uchwała Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia

doktoranckie w IBL PAN na rok akademicki 2017/2018

Dr hab. Jacek Wójcicki poprosił Radę o przyjęcie uchwały określającej warunki i tryb rekrutacji na studia doktoranckie w przyszłym roku akademickim (2017/2018). Wyjaśnił też, iż konieczność corocznego uchwalania takiego dokumentu wynika z obowiązku zgłaszania co roku do Ministra takich przedsięwzięć, i choć ustawa nakładająca ten obowiązek została wycofana, to jednak uchwała musi nadal być podejmowana przez Radę. Poinformował także, iż tegoroczna uchwała jest podobna do poprzedniej, choć niektóre punkty zostały doprecyzowane i uszczegółowione, inne skrócone i uogólnione z myślą o nowej ścieżce kształcenia, o której mówiła dr Siwicka. Jednym z takich skrótów i uogólnień jest informacja, że rok akademicki zaczyna się w październiku, a kończy we wrześniu i że Dyrektor Instytutu ogłosi początek i koniec rekrutacji przed rozpoczęciem roku akademickiego – taka formuła umożliwi otwarcie rekrutacji na jeden lub dwa kierunki, w zależności od wyników konkursu. Dodane szczegóły obejmują m.in. informację, że komisja rekrutacyjna ma prawo przeprowadzić wobec słuchacza egzamin zarówno z wiedzy literaturoznawczej, jak i z języka obcego. Dodane zostały szczegółowe wymagania dostarczania certyfikatów z języków obcych, uściślono, że na studia mogą być przyjmowani cudzoziemcy.

Przewodnicząca przypomniała, że projekt został przesłany członkom Rady Naukowej pocztą elektroniczną.

Wobec braku głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie jawne nad przyjęciem uchwały w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia doktoranckie w IBL PAN na rok akademicki 2017/2018.

W głosowaniu wzięło udział 31 członków Rady Naukowej.

Uchwała w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia doktoranckie w IBL PAN na rok akademicki 2017/2018 **została przyjęta jednogłośnie.**

Ad. 4

Sprawa wniosku dra Konrada Ludwickiego o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w Instytucie Badań Literackich

Prof. dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz poinformowała zebranych, że Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych przesłała do Instytutu Badań Literackich wnioski o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w IBL PAN. Następnie przypomniała, że nie jest to pierwsza próba dra Ludwickiego, który w roku 2012 miał wszczęte postępowanie habilitacyjne w starym trybie na Uniwersytecie Śląskim, nie doszło jednak do habilitacji, gdyż Rada Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w oparciu o opinie recenzentów nie dopuściła dra Ludwickiego do kolokwium habilitacyjnego. Dwukrotne odwołanie dra Ludwickiego do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów – recenzowane przez czterech recenzentów, w tym przez prof. dra hab. Włodzimierza Boleckiego – uzyskało opinie negatywne i decyzja Uniwersytetu Śląskiego została przez Centralną Komisję utrzymana w mocy. Prof. Bolecki, nie mogąc być obecny na posiedzeniu Rady Naukowej, przesłał na ręce Przewodniczącej list, w którym informuje członków Rady, że był powołany do oceny dorobku dra Ludwickiego i przebiegu postępowania habilitacyjnego oraz że ocena jego była jednoznacznie negatywna. Prof. Grześkowiak-Krwawicz podkreśliła, że teraz dr Ludwicki zwraca się z prośbą o wszczęcie postępowania habilitacyjnego, wskazując jako podstawę inną pracę niż w roku 2012, książkę *Bóg – zło – modlitwa. Wokół „Uwag” 1940-1942 Karola Ludwika Konińskiego* opublikowaną w 2016 r. Przewodnicząca poprosiła prof. dr hab. Annę Nasiłowską-Rek, która na jej prośbę zapoznała się z tą pozycją, o przedstawienie Radzie Naukowej opinii o wybranej przez dra Ludwickiego podstawie habilitacji.

Prof. dr hab. Anna Nasiłowska-Rek zaczęła od przypomnienia zebranym ustawowego wymogu, zgodnie z którym rozprawa habilitacyjna musi stanowić znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny

naukowej. Następnie przedstawiła opinię o pracy wskazanej przez dra Ludwickiego, która dotyczy jednego, ostatniego dzieła Karola Ludwika Konińskiego. Praca dra Ludwickiego posługuje się w znacznej mierze ustaleniami wcześniejszymi, przede wszystkim pracą doktorską Bronisława Mamonia, wydaną po raz pierwszy w 1969 r., oraz literaturą nowszą – m.in. pracą Katarzyny Nadanej-Sokołowskiej. Prof. Nasiłowska-Rek oceniła, że praca dra Ludwickiego jest przede wszystkim efektem „pierwszego szoku” lekturowego. Autor poddaje omawianą książkę głównie analizie immanentnej, nie dostrzegając jej novum interpretacyjnego i metodologicznego w stosunku do poprzedników. Według prof. Nasiłowskiej-Rek praca nie spełnia wymogów stawianych podstawie habilitacji.

Przewodnicząca poinformowała zebranych, że zadaniem Rady Naukowej jest podjęcie decyzji, czy w Instytucie Badań Literackich zostanie wszczęte postępowanie habilitacyjne dra Konrada Ludwickiego. Następnie poprosiła zebranych o zabranie głosu.

Dr hab. Marcin Cieński chciał upewnić się w kwestii formalnej, czy wniosek dra Ludwickiego jest pierwszym wnioskiem skierowanym bezpośrednio do Instytutu Badań Literackich o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego, gdyż wówczas zadaniem Rady jest upewnienie się, czy dorobek kandydata jest wystarczający do wszczęcia postępowania habilitacyjnego, a dopiero kolejnym etapem jest ocena pracy wskazanej jako główne osiągnięcie. Podkreślił, że decyzja o przeprowadzeniu lub nieprzeprowadzeniu postępowania habilitacyjnego musi być oparta na ocenie dorobku dra Ludwickiego od momentu obrony doktoratu. Przypomniął również, że dorobek ten był oceniany podczas wcześniejszego postępowania habilitacyjnego na Uniwersytecie Śląskim i spytał, czy od czasu tamtego postępowania dorobek dra Ludwickiego zwiększył się, a jeśli tak, to o jakie prace, oprócz wskazanej przez niego podstawy habilitacji. Zaznaczył, że ponieważ od ostatniej próby minęły

więcej niż trzy lata, dr Ludwicki nie musi uzyskiwać zgody Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych, by podjąć kolejną próbę uzyskania stopnia dra habilitowanego, jednak Rada Naukowa ma prawo oczekiwać, że przez ten czas jego dorobek naukowy znacząco się powiększył. Prof. Cieński dodał także, że ponieważ Instytut Badań Literackich jest pierwszą wskazaną instytucją, Rada Naukowa może podjąć decyzję o przyjęciu lub odrzuceniu wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego.

Przewodnicząca Rady potwierdziła, że w kwestii formalnej Rada Naukowa Instytutu Badań Literackich może zgodzić się bądź nie zgodzić się na przeprowadzenie postępowania w IBL PAN. W odpowiedzi na pytanie prof. Marcina Cieńskiego oznajmiła, że od czasu ostatniego postępowania habilitacyjnego dorobek dra Ludwickiego nie zwiększył się znacznie i wymieniła opublikowane przez niego książki: pracę doktorską *Kino Marka Hłaski*, *Pisanie jako egzystencja(lizm) – refleksja autotematyczna na marginesie „Księgi niepokoju” Fernanda Pessoa*, która miała być podstawą w poprzednim postępowaniu habilitacyjnym, oraz *W kręgu kultury i literatury wieku XX (szkice pokonferencyjne)*, będąca książką naukową. Oprócz tego Przewodnicząca wspomniała o artykułach opublikowanych przez dra Ludwickiego.

Prof. Cieński zauważył, że nie było znaczącego zwiększenia dorobku, niemniej jednak przy podejmowaniu decyzji należy ocenić cały dotychczasowy dorobek dra Ludwickiego.

Prof. dr hab. Grażyna Borkowska zgłosiła zastrzeżenia co do trybu przedstawienia wniosku dra Ludwickiego Radzie Naukowej, zauważając, że opinie z ostatniego postępowania habilitacyjnego oraz przytoczona opinia prof. Boleckiego nastawiają zebranych negatywnie, a prezentacja powinna mieć charakter obiektywny.

Prof. Grześkowiak-Krwawicz zastrzegła, że opinia prof. Boleckiego została przesłana, ponieważ sam prof. Bolecki nie mógł być obecny na posiedzeniu Rady Naukowej, a historia poprzedniego postępowania habilitacyjnego (w tym opinie recenzentów) została przesłana wraz z

wnioskiem przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów Naukowych, w związku z czym Przewodnicząca uznała poinformowanie Rady o wszystkich pismach Komisji Centralnej za swój obowiązek.

Prof. Nasiłowska-Rek podkreśliła, że jej opinia nie jest wiążąca i daje zebranym prawo do wyrażenia zgody na wszczęcie postępowania habilitacyjnego.

Prof. dr hab. Alina Kowalczykowa zapytała, czy skoro nie ma podanych innych osiągnięć kandydata, można prowadzić w ogóle dyskusję nad przyjęciem lub odrzuceniem wniosku.

Przewodnicząca podkreśliła, że od strony formalnej Rada Naukowa ma wszystkie dane do podjęcia decyzji.

Wobec braku innych głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie tajne.

W głosowaniu wzięło udział 29 członków Rady.

Za przyjęciem wniosku dra Konrada Ludwickiego o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w Instytucie Badań Literackich PAN głosowały: 2 osoby,

przeciw głosowało: 19 osób,

wstrzymało się: 8 osób.

Rada Naukowa odrzuciła wniosek dra Konrada Ludwickiego o wszczęcie postępowania habilitacyjnego w Instytucie Badań Literackich PAN.

Ad. 5

Otwarcie przewodu doktorskiego mgra Karola Suszczyńskiego na podstawie pracy *Witkacy w teatrze lalek. Od inspiracji do inscenizacji* pod kierunkiem prof. dr hab. Marii Prussak i dr hab. Haliny Waszkiel

Prof. dr hab. Maria Prussak przedstawiła zebranym sylwetkę mgra Karola Suszczyńskiego, który skończył studia doktoranckie w Instytucie Badań Literackich PAN i pisze pracę pt. *Witkacy w teatrze lalek. Od*

inspiracji do inscenizacji. Praca ta prowadzona jest pod opieką dwóch promotorów – prof. dr hab. Marii Prussak jako specjalistki od zagadnień literackich oraz dr hab. Haliny Waszkiel z Akademii Teatralnej w Białymstoku jako specjalistki od zagadnień teatralnych. Mgr Karol Suszczyński ukończył studia w warszawskiej Akademii Teatralnej na Wydziale Wiedzy o Teatrze oraz na Wydziale Sztuki Łalkarskiej w Białymstoku. Organizował festiwale teatru lalek, a od 1 października 2014 r. jest na stażu doktoranckim w IBL PAN. Opublikował wiele tekstów, w tym fragment pracy doktorskiej, rozdział w monografii naukowej, artykuły i recenzje w pismach teatralnych i na portalach internetowych. Praca doktorska mgra Suszczyńskiego dotyczy dwóch aspektów – pierwszym jest jego odkrycie – zobaczenie, jak pomysł postrzegania osoby ludzkiej w kategorii marionetyzacji i znieruchomienia wpisuje się w twórczość Witkacego od jego juveniliów oraz jak pomysły plastyczne Witkacego idą w stronę marionetkowości i teatru plastycznego. Prof. Prussak podkreśliła, że mgr Suszczyński prowadzi bardzo dokładną egzemplifikację historyczną i ma przygotowane trzy rozdziały. Zaznaczyła, że praca jest interdyscyplinarna, dramatologiczno-teatrologiczna, i dlatego potrzeba dwóch promotorów.

Wobec braku głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie tajne nad przyjęciem wniosku o otwarcie przewodu doktorskiego mgra Karola Suszczyńskiego na podstawie pracy *Witkacy w teatrze lalek. Od inspiracji do inscenizacji*.

W głosowaniu wzięło udział 31 członków Rady.

Za przyjęciem wniosku o otwarcie przewodu doktorskiego mgra Karola Suszczyńskiego głosowało: 31 osób,

przeciw głosowało: 0 osób,

wstrzymało się: 0 osób.

Rada Naukowa podjęła decyzję o otwarciu przewodu doktorskiego mgra Karola Suszczyńskiego na podstawie pracy *Witkacy w teatrze lalek. Od*

inspiracji do inscenizacji.

Następnie Przewodnicząca zarządziła głosowanie tajne nad powołaniem na promotorów w przewodzie doktorskim mgra Karola Suszczyńskiego prof. dr hab. Marii Prussak oraz dr hab. Haliny Waszkiel.

W głosowaniu wzięło udział 31 członków Rady.

Za wyznaczeniem na promotora w przewodzie doktorskim mgra Karola Suszczyńskiego prof. dr hab. Marii Prussak głosowało: 31 osób,

przeciw głosowało: 0 osób,

wstrzymało się: 0 osób.

Za wyznaczeniem na promotora w przewodzie doktorskim mgra Karola Suszczyńskiego dr hab. Haliny Waszkiel głosowało: 31 osób,

przeciw głosowało: 0 osób,

wstrzymało się: 0 osób.

Rada Naukowa wyznaczyła na promotorów w przewodzie doktorskim mgra Karola Suszczyńskiego prof. dr hab. Marię Prussak oraz dr hab. Halinę Waszkiel.

Ad. 6

Nadanie stopnia doktora nauk humanistycznych mgr Dorocie Staszewskiej

Dr hab. Ewa Matywiecka odczytała protokół z obrony i przedstawiła członkom Rady wniosek Komisji prowadzącej przewód doktorski mgr Doroty Staszewskiej o nadanie jej stopnia doktora nauk humanistycznych (protokół w załączeniu).

Wobec braku głosów w dyskusji Przewodnicząca Rady poddała wniosek pod głosowanie tajne.

W głosowaniu wzięło udział 31 członków Rady.

Za nadaniem mgr Dorocie Staszewskiej stopnia doktora nauk humanistycznych głosowało: 31 osób,

przeciw głosowało: 0 osób,

wstrzymało się: 0 osób.

Rada Naukowa podjęła uchwałę o zatwierdzeniu doktoratu mgr Doroty Staszewskiej i nadaniu jej stopnia doktora nauk humanistycznych.

Ad. 7

Sprawy różne

Wobec braku innych spraw Przewodnicząca zamknęła posiedzenie Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich PAN.